

Грабова Н. І.

студентка 1-го курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

ЗВ'ЯЗОК ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ З ПРАВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

В останній час в Україні здійснюється проведення чималої низки реформ, які прямо або побічно пов'язані зі змінами в організації та діяльності органів державної влади, судової та правоохоронної системи країни. Подальший розвиток та впровадження міжнародних стандартів у сфері захисту прав та інтересів громадян детермінує не тільки оновлення нормативно-правової бази, а й створення нових органів державної влади.

Суттєвою подією в оновленні системи правоохоронних органів України стало створення Державного бюро розслідувань (ДБР).

Попри те, що даний правоохоронний орган лише фактично розпочинає свою діяльність, вже з'явилась необхідність в створенні певних програм.

Стратегічною програмою діяльності та розвитку ДБР на 2017–2022 роки передбачено, що гарантією діяльності ДБР є конструктивна робота із зарубіжними та вітчизняними державними органами, зокрема:

- Генеральною прокуратурою України, Міністерством внутрішніх справ України, Національним антикорупційним бюро України, Службою безпеки України;

- Національним агентством України з питань розшуку, виявлення та управління активами одержаними від корупційних та інших злочинів — у частині повернення в Україну з-за кордону коштів та іншого майна, виведених під час створення та здійснення корупційних схем;

- Центральним органом виконавчої влади, що реалізується у сфері протидії та запобігання легалізації доходів, одержаних корупційним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Взаємодія повинна бути побудована на основоположних принципах, а саме: верховенство права, законність, неупередженість, незалежність кожного з органів державної влади. Останній принцип у поєднанні із завданнями кримінального провадження реалізується у таких формах:

- обмін досвідом;
- вироблення заходів щодо виконання завдань кримінального судочинства, зниження корупційних ризиків у роботі кожного відомства, розшуку осіб, які ухиляються від слідства;
- підготовка спільних нормативно-правових актів для ефективної взаємодії;

- визначення наукових підходів у вирішенні складних справ;
- інші форми взаємодії, які не суперечать чинному законодавству (Стратегічна програма діяльності Державного бюро розслідувань на 2017–2022 роки [Електронний ресурс]. — Режим доступу : https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/program_print.pdf).

Заслуговує на особливу увагу співробітництво ДБР з правоохоронними та відповідними державними органами зарубіжних країн, в тому числі щодо:

- розшуку підозрюваних, які переховуються від слідства та суду;
- повернення в країну коштів та іншого майна, які були виведені під час вчинення злочинів.

- співпраці з міжнародними, міжурядовими організаціями та мережами, діяльність яких полягає у розшуку та управлінні коштами, на які може бути накладено арешт у кримінальних провадженнях про злочини, підслідні ДБР.

Ряд особливо важливих завдань щодо боротьби зі злочинністю вирішується за рахунок часткової допомоги міжнародних організацій й реалізується на декількох рівнях. На рівні загальної взаємодії провідною установою являється Організація Об'єднаних Націй та її спеціалізовані установи, а саме Інтерпол (Міжнародна організація кримінальної поліції).

Схематично реалізація взаємодії правоохоронних органів шляхом направлення потрібних запитів виглядає наступним чином: ДБР- територіальний підрозділ НЦБ Інтерполу — НЦБ Інтерполу України — НЦБ Інтерполу іноземної держави — поліцейський (практичний) підрозділ правоохоронного органу іноземної держави (Біленчук П. Д. Сучасний тероризм: світові, вітчизняні та регіональні тенденції : навч. посіб. / Біленчук П. Д., Кравчук В. В., Кравчук О. В., Кулик В. М. — Хмельницький : ХмЦНТЕІ, 2008. — 212 с.). За подібною схемою відбувається й зворотний зв'язок.

Рада Європи, Європейський Союз, ОБСЄ, Європол і спеціально створені організації в межах Співдружності Незалежних Держав (СНД) перешкоджають міжнародній злочинності на регіональному рівні.

Європол реалізує й інші завдання, які спрямовані на розвиток експертних пізнань відносно застосовуваних компетентними органами держав-членів процедур розслідування і надання відповідних рекомендацій (Четвериков А. О. Решение Совета от 6 апреля 2009 года о создании Европейского полицейского ведомства (Европол) (2009/371/ПВД) [Електронний ресурс] / А. О. Четвериков. — Режим доступу : <http://eulaw.ru/translation/2009/371>, ст. 89).

Інакше кажучи, Європол узгоджує дії правоохоронних та інших компетентних органів держав ЄС, здійснює збір, аналіз і обмін інформацією про злочини та осіб, які причетні до їх реалізації.

Відтак, можна стверджувати, що метою діяльності Європолу є підвищення та постійне удосконалення співробітництва компетентних органів в окремій категорії справ.

Отже, беручи до уваги все вищевказане, є всі підстави зробити висновок на рахунок того, що Державне бюро розслідувань покликане боротися зі злочинністю на міжнародному рівні, співпрацюючи з іншими провідними країнами.

У свою чергу співробітництво ДБР з іншими правоохоронними органами — це нова тема для наукових досліджень, яка є малорозробленою та лише фрагментарно висвітленою у працях науковців. Результати цього дослідження мають стати неабияким досвідом для подальшого розвитку та вдосконалення ДБР, як важливого правоохоронного органу, який захищає інтереси держави та суспільства.

Науковий керівник: старший викладач кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» *Нестерчук Лілія Петрівна.*

Eda Aksu

student of the 3rd course of the Faculty of Letters,
Department of American Culture and Literature
Ege University (Turkey)

THE STATE BUREAU OF INVESTIGATION IN UKRAINE AND THE FEDERAL BUREAU OF INVESTIGATION IN THE USA: COMPARATIVE CHARACTERISTICS

Formation of democratic and law-based state is impossible without creation of such law-enforcement system that will be able to prevent, stop, and investigate crimes, including crimes which are committed by high-ranking officials. For this purpose, the State Bureau of Investigation operates in Ukraine. This agency is the central body of executive power, which carries out law enforcement activities in order to prevent, detect, terminate, disclose and investigate crimes within its competence.

It is necessary to mention, that State Bureau of Investigation is currently on the path of development. Therefore, consideration of foreign experience in improving its activities is particularly relevant. The SBI is often correlated with the US Federal Bureau of Investigation, so it is possible to study the organizational aspects of the FBI's activities and compare it with Ukrainian model of such law enforcement agency.